

man stille derige og de fattige ens i saa Henseende, og det kan man kun gøre ved at træffe andre Bestemmelser, der kan forhindre dette, at man faar dovne og ubegavede Børn i Skolerne. Det kan man ikke forhindre ved en Pengebestemmelse, og jeg tror heller ikke, at den jævne Embedsstand og den jævne Middelstand, som det ærede Medlem dog ellers mener at ville være Talsmand for, her, hvor der er Tale om de københavnske Skoler, vilde takke det ærede Medlem for, om man vilde forhindre deres Børn, naar de ellers er begavede og kan bestaa Skolens Prøve og viser sig flittige, i at faa en saadan Begunstigelse, som her er Tale om. Jeg tror, at det er ganske umuligt at føre dette igennem baade i det radikale og i det socialdemokratiske Parti. Jeg haaber ogsaa, at det skal vise sig, at der indenfor det konservative Folkeparti findes Medlemmer, som har en anden Forstaaelse af, hvad man kan anse for pædagogisk forsvareligt med Hensyn til at forhindre Dovenskab og Ubegavethed i vore Skoler. Det ærede Medlem talte om, at der fra radikal og socialdemokratisk Side — jeg tror, det blev nævnt saaledes — havde vist sig en vis Uvillie overfor de private Skoler, idet man ganske havde afvist hans Partifælles Forslag eller Underændringsforslag nede i det andet Ting. Det var ikke paa Grund af Uvillie imod vore private Skoler, og der vil jeg gerne bekræfte, hvad der blev fremført af det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Christiansen): Jeg har jo siddet med i de Forhandlinger i det kommunale Udvalg, og jeg vil gerne bekræfte, at det har endogsaa forbavset mig at se, hvor langt Socialdemokraterne efterhaanden gik fra deres Udgangspunkt og strakte sig overfor Spørgsmaalet om Privatskolen. Socialdemokraternes Udgangspunkt under disse Forhandlinger var dette, at man skulde lade Kommunerne tage det hele; Kommunerne skulde tage alle Skolerne, og saa skulde Skolerne være fuldstændig fri og blot sættes ind som et Led i Folkeskolen. Det var deres egentlige Standpunkt, som de ønskede gennemført. Men efterhaanden har de jo strakt sig ret langt; og hvis det ærede Medlem vil læse den socialdemokratiske Ordførers Tale og ogsaa de Radikales Taler i Folketinget igennem, vil han se, at der er en endogsaa i høj Grad venlig Stemning overfor den private Skole; og det skulde gøre mig meget ondt, om det, ved at man tager ufornuftigt paa dette Spørgsmaal, virkelig skulde lykkes det konservative Folkeparti, maaske med Hjælp af Venstrepartiet, at forhindre dette Lovforslag i at

komme igennem, det skulde gøre mig ondt, ikke alene for de københavnske Skoler, men ogsaa for den private Skoles Vedkommende i al Almindelighed. Det ærede Medlem henviste der til det af Partiet Venstre stillede Forslag nede i det andet Ting som et, der var særlig venligt overfor den private Skole. Ja, det skal Guderne vide, at det var særlig venligt; for det var af den Art, og det mener jeg bestemt at kunne paavise, at hvis det Forslag var blevet vedtaget, som var stillet dernede, vilde al offentlig Undervisning i Danmark have været umuliggjort. Privatskolerne vilde være blevet stillet saaledes i Danmark, at de kunde konkurrere al mulig offentlig Undervisning ud af Skolen. Forslaget gik nemlig ud paa, at de private Skoler skulde have Skolepenge af samme Højde, som Undervisningen kostede, saa de fik hele Betalingen ind gennem deres Skolepenge. Disse blev sat op til 28 Kr. om Maaneden, det er nemlig, hvad Undervisningen koster, og saa gik Forslaget ud paa, at foruden dette skulde de have 60 Kr. aarlig pr. Elev, et Beløb, som naar det anvendes til Fripladser, vilde give $\frac{1}{6}$ Fripladser, altsaa som nu, og foruden det skulde de have et kommunalt Tilskud. Endelig var der en Bestemmelse i det Ændringsforslag, som lød saaledes, at af dette Statstilskud skulde de anvende mindst $\frac{2}{5}$ til Fripladser. De $\frac{3}{5}$ kunde de altsaa tage i deres egen Lomme. Naar de faar fuld Betaling for de betalende, altsaa alt, hvad det koster, 28 Kr., og de anvender $\frac{2}{5}$ af Statstilskuddet til Fripladser, saa bliver det de $\frac{3}{5}$, de kan putte i deres egen Lomme. Det vil blive en ypperlig Forretning at have Privatskole efter dette Forslag. Det var derfor, jeg sagde om det Lovforslag dernede, at hvor meget jeg kunde anerkende dets Interesse for de private Skoler, var det umuligt, som det var stillet, saa umuligt, at det slet ikke var til at forhandle om.

Fra radikal Side har der aldrig været Uvillie overfor de private Skoler. Jeg tror at turde sige, at der indenfor det radikale Parti findes mange — jeg tør ikke sige hvor mange, men det er maaske Flertallet — rene Friskolemænd, Privatskolemænd, saa der er ingen Uvillie til Stede. Fra Socialdemokratiets Side har der været en efter min Mening, saaledes som det blev fremsat, begrundet Uvillie mod visse Privatskoler, men saaledes som saavel Socialdemokratiets Ordfører i det andet høje Ting som det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Christiansen) har udtalt sig, kan jeg ganske tiltræde, hvad der er fremført. Det er ogsaa mine Tanker om Privat-